

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LİBYA ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ

İmza Tarihi: 13.09.1984

Resmi Gazete Tarihi: 11.03.1985

Resmi Gazete No: 18691

Yürürlük Tarihi: 01.09.1985

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi;

İki ülke arasında mevcut dostluk bağlarının güçlendirilmesi, Sosyal Güvenlik Mevzuatları açısından eşitlik prensibinin teyidi ve bu münasebetlerin daha da geliştirilmesi amacıyla, Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

Madde 1

Sözleşmenin uygulanması:

(1) "Mevzuat"

Sosyal Güvenlik Yardımlarına taalluk eden her iki taraf ülkesinde yürürlükte bulunan veya gelecekte yürürlüğe girecek olan kanun, tüzük ve yönetmelikleri.

(2) "Yetkili Makam"

- Türkiye bakımından;

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

- Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi bakımından;

Halk Genel Komitesi Sosyal Güvenlik Sekreteryası

(3) "İlgili Kurum"

Mevzuatı uygulamakla görevli Sosyal Sigorta Kurumu

(4) "Daimi İşçi"

Akit taraflardan birinin vatandaşı olup, işveren tarafından, diğer akit taraf ülkesinde proje uygulaması için gönderilen ve anılan işverenlerden ücret alan kimsedir.

(5) "Daimi Olmayan İşçi"

Akit ülkelerden birinin vatandaşı olup, çalışılan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olan kimsedir.

(6) "Hak Sahibi"

Tarafların mevzuatında belirtilen, sigorta yardımlarından istifade eden kimsedir.

(7) "Sigorta Hakları"

Tarafların mevzuatında belirtilen emeklilik maaşları ile nakdi yardımlar.

(8) "Ana Ülke"

İşçinin tabiyetini taşıdığı ülke.

(9) "İşin Yapıldığı Ülke"

İşçinin, topraklarında işi yaptığı ülke anlamını taşır.

Madde 2

İşbu Sözleşme hükümleri hususunda mütekabiliyet prensibi uygulanır.

Madde 3

Akit taraflardan birinin ülkesinde iş üstlenen, diğer taraf kuruluş veya şirketlerinde çalışan daimi işçiler sosyal sigortaya tabi olup, bunların sağlık ve sosyal hizmetlerine ilişkin primleri, işin yapıldığı ülkenin mevzuatı gereğince ödenir.

Madde 4

Taraflardan birine ait şirketler, sigorta primleri (işçi ve işveren payları) ile maktu yardımlarını ana ülkedeki ilgili kuruluşa transfer etmekle yükümlüdürler.

Madde 5

Akit taraflardan birindeki kuruluş veya şirketlerde çalışan devamlı olmayan işçiler, sosyal sigortaya tabi olup, bunların sosyal sigorta primlerinin emeklilik primleri de dahil, tümü işin yapıldığı ülkenin mevzuatı gereğince kesilir.

Bu işçiler, işin yapıldığı ülkedeki mevzuatın tanıdığı bütün sigorta haklarından yararlanırlar. İşçi, çalıştığı ülkeden kesin olarak ayrılması veya ölümü halinde, bu haklarını kendi ülkesine transfer etme hakkına haizdir.

Madde 6

Bu sözleşmenin kapsamına giren daimi sigortalı işçiler ve bunların hak sahibi aile fertleri sosyal sigorta kapsamına giren her türlü aylıkları ve maktu yardımlarla ilgili haklarından dolayı müracaatlarını, esas ülkedeki Sosyal Güvenlik Kurumlarına yaparlar.

Bu haklardan dolayı çalışan ülkedeki Sosyal Sigorta Kuruluşları nezdinde bir talepte bulunamazlar.

Madde 7

Hastalık veya iş kazası veya doğumdan dolayı kısa vadeli nakdi yardımlarını karşılayacak sigorta priminin bulunmaması halinde, çalışılan ülkedeki işveren yürürlükteki mevzuat gereğince işçilerin hastalık veya iş kazası veya doğum dolayısıyla uğrayacakları gelir kaybını tazmin ile yükümlüdür.

Madde 8

İşçiye veya onun hayatta kalan hak sahiplerine, iki ülke arasında daha önce aktedilmiş bulunan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi gereğince vermiş olan sigorta aylıkları, işin yapıldığı ülkedeki sosyal güvenlik mevzuatına göre ödemeye devam edilir.

Madde 9

Akit taraflar arasında daha önce aktedilen Sosyal Güvenlik Sözleşmesi hükümleri ile buna ilişkin olarak yapılan işlemlerin uygulanmasına, bu sözleşmenin onay belgelerinin teatisine değin devam edilir.

Madde 10

Bu sözleşme yürürlüğe girmeden önce, akit taraflardan biri vatandaşının diğer akit taraf ülkesindeki sigorta primi ödenmiş önceki çalışma süreleri; esas ülkesindeki primini ödemiş bulunduğu süreler ile ihtiyarlık, iş kazası haricindeki malüllük veya geride kalanların aylık istihkaklarının tesbiti için, akit taraflar arasında aktedilen eski sözleşme hükümleri ve anılan sözleşmenin uygulanmasına ilişkin idari anlaşma hükümleri gereğince birleştirilir.

Madde 11

İşbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla akit taraflardaki ilgili makamlar ve Sosyal Güvenlik Kuruluşları aşağıdaki hususları yerine getirirler.

(1) Uygulama ile ilgili tedbirleri almasında mutabık kalmak üzere kendi aralarında doğrudan doğruya temasta bulunurlar.

(2) Ücretsiz idari yardımlaşmada bulunurlar.

(3) Sosyal güvenliğe ilişkin mevzuat metinleri ile bunlar üzerinde yapılacak değişiklikleri teati ederler.

Madde 12

Bu sözleşmenin uygulanması veya yorumlanmasına ilişkin olarak çıkabilecek anlaşmazlıklar tarafların seçecekleri ikişer üyeden oluşan dört üyelik bir komisyon tarafından çözümlenir.

Madde 13

Bu sözleşme akit tarafların mevzuatı gereğince onaylanır.

Onay belgelerinin teati edildiği tarihi izleyen ayın birinci günü üç yıllık süre ile yürürlüğe girer.

Yürürlük süresinin sona ermesinden en az üç ay önce akit taraflardan biri diğer akit tarafa anlaşmayı feshetmek veya tadil etmek istediğini yazılı olarak bildirmediği takdirde, sözleşmenin süresi birer yıllık devreler için kendiliğinden yenilenir.

Madde 14

20 Mart 1976 (Miladi) 19 Rebilülevvel 1396 (Hicri) tarihinde akit taraflar arasında imzalanmış bulunan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesi ile yürürlükten kalkar.

Madde 15

Bu Sözleşme 13 Eylül 1984'e tekabül eden 18 Zilhicce 1393 tarihinde Trablus'da her iki dilde ikişer kopya olmak üzere, Türkçe, Arapça olarak ve Türkçe ve Arapça metinler aynı derecede muteber ve resmi mahiyette kullanılmak üzere hazırlanarak imzalanmıştır.